

Tjänster för vuxna

Publicerad 20.12.2005.

Alkohol- och drogmissbruk kan orsaka problem på olika områden i livet. Oro över rusmedlets skadeverkningar, svårigheter i familjerelationer eller arbetsliv får en att söka hjälp utanför hemmet. Att samtala med en utomstående, pålitlig person kan vara till hjälp när man söker utvägar ur de aktuella problemen.

Allra bäst är det att söka hjälp för sina alkohol- eller drogproblem på det ställe där man vanligen söker hjälp när man är sjuk. På hälsocentralerna kan man beställa tid till doktors eller hälsovårdarens mottagning för att reda ut missbruksproblemen. En hälsovårdare eller läkare i företagshälsovården kan göra upp en plan för de undersökningar och behandlingar som behövs för att komma till rätta med missbruket. Till ett välbekant ställe är det lättare att komma. Där får man diskutera med en professionell vårdare som känner till ens hälsotillstånd sedan tidigare.

Du kan när som helst vända dig till hälsocentralens jourmottagning om du behöver snabb hjälp. Där får du prata om missbruksproblem och samtidigt fundera på utvägar ur missbruket. På socialbyrån får du stöd och råd i frågor om ekonomi och barnomsorg liksom i frågor om boende och annat. Familjerådgivningen står till tjänst med stöd och råd för problem mellan barn och föräldrar; här kan missbruket vara ett av problemen.

[A-kliniker](#) som upprätthålls av kommuner eller A-klinikstiftelsen är serviceenheter som är avsedda för alkohol- och drogmissbrukare och deras anhöriga. På A-klinikerna arbetar personer som har utbildning inom social- eller hälsovård. Behandlingarna ges enskilt eller som familje- eller gruppbehandlingar. Behandlingen består av samtalsterapi och rådgivning i frågor om berusningsmedel och olika livsområden. På A-kliniken kan patienten även genomgå en hälsoundersökning. Behandlingen är avgiftsfri men förutsätter vanligen tidsbeställning även om många kliniker tar emot akutfall om förmiddagarna. På akutsjukhusstationerna kan man tas in några dygn för observation. Avsikten med sådan vård är att bryta missbruket i trygg miljö. När patienten återhämtat sig från den effekt som berusningsmedlen har kan han få information om olika behandlingsalternativ och en plan för fortsatt behandling.

Det finns rehabiliteringsinrättningar på olika håll i landet som erbjuder intensivvård för situationer när det inte räcker med öppenvårdens tjänster. Behandlingsperioder av olika längd utanför den normala livsmiljön planerar man bäst tillsammans med öppenvården. Till institutionsvård söker man sig via A-kliniker, hälsocentraler eller socialbyråer.

På många orter finns det självhjälpgrupper för missbrukare. [Anonyma alkoholister](#) (AA) och [anonyma narkomaner](#) (NA) är grupper för kamratstöd där man uppträder anonymt. [Al-Anon](#) -grupperna är motsvarande grupper för makar och andra närstående till alkoholister. Grupperna är öppna för alla personer med alkohol- eller drogproblem eller deras anhöriga. På gruppmötena diskuterar man problemen och stödjer varandras nykterhet. [A-gillen](#) är registrerade föreningar som grundats av A-klinikens klienter och fungerar som stödgrupper för de patienter som besöker eller besökt A-klinik. De är också ett eftervårdsalternativ för patienter som vistats på andra institutioner.

Psykiska problem och missbruk kan hänga ihop på många sätt. Många missbrukare lider av ångest. Olika typer av psykoterapi lindrar effektivt psykiska symtom. I praktiken har man dock kunnat konstatera att det lönar sig att påbörja psykoterapi först när man fått missbruksproblemet under kontroll. När missbruket upphört går vissa psykiska störningarna om av sig själva, till och med om de varit allvarliga.

Pekka Heinälä
specialist i psykiatri

[Information om mottagningar ►](#)

[Adresser till A-kliniker i Finland och enheter vid dem \(akutsjukhusstationer, ungdomsstationer etc\). Här finns även övrig kontaktinformation](#) (på finska)

link

Källa till webbadress: <https://paihdelinkki.fi/sv/databank/informationssnuttar/behandling-av-missbruksproblem/tjanster-vuxna>